چشم‌انداز

لاوروف: طالبان دولت فراگیر تشکیل دهد

طالبان: ما را به رسمیت بشناسید

در جریان نشست مسکو درباره مسائل افغانستان، وزیر خارجه روسیه از طالبان خواست به وعده‌های خود عمل کند و دولتی فراگیر با حضور تمام طیف‌های سیاسی تشکیل دهد. معاون دوم نخست‌وزیر دولت موقت طالبان نیز با تأکید بر اینکه آنها اصلاحات را در افغانستان ادامه خواهند داد، بار دیگر خواستار به رسمیت شناخته شدن طالبان شد.

نمایندگان ۱۰ کشور و هیئت عالی‌رتبه‌ای از طالبان دیروز نشست مسکو را شروع کردند. از ایران حسن کاظمی قمی که به تازگی به سمت نماینده ویژه رئیس‌جمهور در امور افغانستان منصوب شده، در این نشست حاضر شد. سرگئی لاوروف بعد از دیدار با هیئت طالبان در مسکو، با ابراز تأسف از عدم حضور نماینده امریکا، از سطح فعلی تعاملات مسکو با مقام‌های جدید کابل ابراز رضایت و تصریح کرد: «جلسات طرح مسکو نقش مهمی در حل و فصل اوضاع افغانستان دارد. روسیه امیدوار است نماینده جدید امریکا در امور افغانستان از نتایج این نشست حمایت کند. این دومین باری است که واشنگتن از شرکت در نشست‌های بین‌المللی گسترده درباره افغانستان خودداری می‌کند.» لاوروف خطاب به طالبان هم اظهار داشت: «روسیه از طالبان می‌خواهد با مشارکت همه نیروهای سیاسی افغانستان دولت فراگیر تشکیل دهند. ما خواستار تشکیل یک دولت فراگیر هستیم که نماینده همه اقشار مردم افغانستان باشد.» وی با بیان اینکه وضعیت کنونی در افغانستان هنوز پایدار نیست و تروریست‌ها سعی می‌کنند از آن سوءاستفاده کنند، تصریح کرد: «تهدید واقعی، انتقال فعالیت‌های تروریستی و مواد مخدر از افغانستان به خاک کشورهای همسایه است. تهدیدهای تروریسم و قاچاق مواد مخدر هنوز در افغانستان وجود دارد.» این مقام روس همچنین با ابراز نگرانی از وضعیت مردم افغانستان گفت: «نقش اصلی در تثبیت وضعیت افغانستان بر عهده سازمان ملل متحد است و روسیه در روزهای آینده کمک‌هایی ارسال خواهد کرد.»

■ طالبان انتظارات را برآورده کند

دیمیتری پسکوف، سخنگوی ریاست‌جمهوری روسیه نیز دیروز گفت: «تماس‌های مستقیم با طالبان، با هدف اطلاع از آنچه [در افغانستان] رخ می‌دهد و چشم‌اندازهای آینده صورت می‌گیرد. هیچ‌کس نمی‌خواهد شاهد فلج شدن کامل افغانستان باشد. از نظر قانونی، جنبش طالبان به‌رسمیت شناخته نمی‌شود اما رهبری افغانستان عملاً در دست آنهاست.» ضمیر کابلوف، نماینده ویژه ریاست جمهوری روسیه در امور افغانستان هم با اعلام اینکه مسئله به‌رسمیت شناخته شدن طالبان افغانستان در این نشست مورد بحث قرار گرفت، خاطرنشان کرد: بدون شک مسئله به رسمیت شناخته شدن طالبان افغانستان مورد بحث قرار گرفته و قطعاً این مسئله روزی به حقیقت می‌پیوندد اما باید گفت که این روند به این مسئله بستگی دارد که بسیاری از انتظارات جامعه بین‌الملل که نگرانی‌های مربوط به حقوق بشر و تشکیل دولت جامع در افغانستان است را باید طالبان محقق کند.»

■ آمادگی طالبان برای شفافیت و گفت‌وگو

در نشست مسکو، عبدالسلام حنفی نیز با لاوروف دیدار داشت. وی گفت: «اکنون که حکومت جدید اسلامی تحت زعامت امارت اسلامی افغانستان شکل گرفته، به‌عنوان یک حکومت مسئول، به تمامی کشورهای جهان، منطقه و به ویژه به همسایه‌ها اطمینان می‌دهیم که وضع امنیتی افغانستان قابل اطمینان است و هیچ تهدیدی برای کشورهای دور و نزدیک در افغانستان وجود ندارد.» وی به جامعه جهانی هم اطمینان داد که حکومت فعلی، تمامی مسئولیت‌های ملی و بین‌المللی خود را به خوبی درک می‌کند. «وی این را هم گفت که تلاش شده تمامی اقوام و اقشار در حکومت جدید شرکت داشته باشند و از ادامه اصلاحات در ساختار سیاسی افغانستان خبر داد. حنفی افزود: «حکومت کنونی تمامی ارکان دولت جدید را که عبارتند از قلمرو، حکومت، حاکمیت ملی و جمعیت با خود دارد. مردم ما از این دستاورد بزرگ خیلی خوشحالند. بنابراین، از جامعه بین‌المللی می‌خواهیم که حکومت فعلی افغانستان را به رسمیت بشناسد. مردم ما برای نخستین بار صاحب یک حکومت سراسری می‌شوند، توقع دارند که جامعه جهانی با حکومت‌شان تعامل رسمی داشته باشد. انزوای افغانستان به نفع هیچ جهت نیست و این در گذشته نیز ثابت شده است. حکومت افغانستان آماده است که درباره تمامی نگرانی‌های جامعه جهانی با شفافیت و صراحت گفت‌وگو کند.»

این مقام طالبان بار دیگر از امریکا خواست پول‌های بلوکه شده بانک مرکزی را آزاد کند و تصریح کرد: «گزینه فشار در گذشته ثابت شده که نتیجه نمی‌دهد. خوب است از در تفاهم با هم تعامل داشته باشیم. امارت اسلامی به‌عنوان یک حکومت مشروع و مسئول آماده هر گونه تعامل متمدن با بقیه جهان است.» این در حالی است که به‌رغم هشدار درباره وقوع بحران انسانی در افغانستان، والی آدیمو، معاون وزارت خزانه‌داری امریکا در جلسه کمیته بانکداری سنای امریکا گفت که تحت هیچ شرایطی به طالبان اجازه دسترسی به ذخیره‌های بانک مرکزی افغانستان داده نمی‌شود. وزارت خارجه روسیه همچنین اعلام کرد: رایزنی‌های فرمت مسکو درباره افغانستان که روز چهارشنبه برگزار می‌شود، بر اوضاع سیاسی و نظامی افغانستان و تشکیل یک دولت جامع به همراه تلاش‌های بین‌المللی برای جلوگیری از بروز بحران بشری در این کشور تمرکز دارد. این وزارتخانه همچنین اعلام کرد: برنامه‌هایی برای بررسی تحولات سیاسی و نظامی در افغانستان و تشکیل دولت فراگیر در این کشور مدنظر است.

اخبار کوتاه

■ ارمنستان مصمم به احداث بزرگراه راهبردی به سوی ایران

وزیر توسعه منطقه‌ای و زیرساخت‌های ارمنستان از تلاش در ساخت بزرگراه راهبردی با ایران با مشارکت شرکت‌های روس و احتمالاً ایرانی خبر داد. به گزارش فارس به نقل از خبرگزاری «تاس»، «گنل سانوسیان» روز سه‌شنبه در حاشیه هشتمین مجمع بین منطقه‌ای ارمنستان و روسیه گفت که ارمنستان انتظار دارد شرکت‌های روسی در مناقصه احداث بزرگراه راهبردی شمال به جنوب منتهی به ایران شرکت کنند. به گفته سانوسیان، ایران نیز علاقه‌مند به مشارکت در این پروژه راهبردی است. پیش‌تر «نیکول پاشینیان» نخست‌وزیر ارمنستان اعلام کرده بود که دولت این کشور قصد دارد حدود یک میلیارد دلار برای ساخت جاده شمال - جنوب هزینه کند. او گفته که برقراری ارتباط ریلی با روسیه و ایران برای ما بسیار مهم است: «به منظور حل این مسئله، ما در حال بحث در مورد بازگشایی ارتباطات در قالب سه‌جانبه ارمنستان، روسیه و جمهوری آذربایجان هستیم. ما مصمم هستیم برای دستیابی به نتایج مشخص تلاش کنیم، البته با این درک که جمهوری آذربایجان نیز به نوبه خود انتظار ارتباط بین مناطق غربی خود و «نخجوان» را دارد.» کارشکنی‌های جمهوری آذربایجان مشکلاتی را برای رانندگان کامیون‌های ایرانی ایجاد کرده و ارمنستان نیز روز دوشنبه از اذیت و آزار رانندگان خود از سوی پلیس راهور جمهوری آذربایجان خبر داد.

■ ایران انفجار تروریستی دمشق را محکوم کرد

سخنگوی وزارت امور خارجه اقدام تروریستی صبح دیروز در دمشق را به شدت محکوم و با دولت و ملت سوریه و خانواده قربانیان ابراز همدردی کرد. سعید خطیب‌زاده گفته که اقدامات کور و بزدلانه تروریستی محکوم به شکست است و مطمئناً نمی‌تواند بر عزم دولت و مردم سوریه در مسیر مبارزه با تروریسم و آزادسازی سرزمین‌های اشغالی و ثبات این کشور خللی وارد سازد. خبرگزاری رسمی سوریه (سانا) صبح دیروز گزارش کرد که اتوبوس ارتش سوریه هنگام عبور از روی پلی در دمشق، هدف حمله تروریستی قرار گرفت. الجزیره گزارش کرده که انفجار مذکور که با دو بمب صورت گرفت ۱۴ تن کشته و سه تن زخمی داشت. هیچ گروهی مسئولیت این انفجار را برعهده نگرفته است. عبدالله صبری، سفیر دولت نجات ملی یمن در دمشق گفته که واشنگتن به دنبال مانع‌تراشی در روی آوردن جامعه بین‌المللی و منطقه‌ای به دولت سوریه است.

کوک شده در واشنگتن

رافائل گروسی که برای آنچه «فوریت حضور در ایران و دیدار با مقامات بالا» می‌نامد، لحن نامناسبی هم دارد، دیروز در واشنگتن کوک شد! او حتی نتوانست مقابل سؤال خبرنگار بلومبرگ که «برای چه به امریکا آمده‌اید؟» غافلگیر شدن خود را پنهان کند. ایران در تدارک بازگشت به میز مذاکرات است و ظاهراً رئیس آژانس اتمی در نقش مأمور امریکا به دنبال پیچیده کردن و افزایش هزینه‌های یک مذاکره سالم است. همان بازی همیشگی «سال‌های طولانی مذاکره». باید دید ایران چطور این مهره کوکی امریکا را از تک‌وتا می‌اندازد

گزارش یک

مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در سفر به واشنگتن در گفت‌وگو با خبرنگاران روی جنبه‌های سیاسی پرونده هسته‌ای ایران انگشت گذاشت؛ رویکردی که هرچند در میان دیگر مدیران دیده‌بان هسته‌ای سازمان ملل نیز مسبوق به سابقه است، ولی درباره رافائل گروسی، شدت و حدت بیشتری دارد. ظاهراً واشنگتن در آستانه شروع مجدد مذاکرات احیای برجام در وین می‌کوشد فشارهای خود را بر ایران در جهت امتیازگیری بیشتر از طریق آژانس و همچنین فشار بر کشورهای ثالث افزایش دهد.

«رافائل گروسی»، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تازه‌ترین موضع‌گیری خود را درباره توافق هسته‌ای برجام این بار در جریان سفر به واشنگتن و دیدار با مقامات امریکایی ابراز کرد، زمانی که او شامگاه سه‌شنبه با «آنتونی بلینکن» وزیر خارجه امریکا دیدار و وزارت خارجه امریکا در بیانیه‌ای اعلام کرد که بلینکن بر حمایت قدرتمندانه امریکا از مأموریت راستی‌آزمایی آژانس برای اطمینان از عدم اشاعه هسته‌ای از جمله در ایران تأکید دارد. وزیر خارجه امریکا همچنین در گفت‌وگو با گروسی گفت که ایران باید به تعهدات راستی‌آزمایی هسته‌ای خود عمل کرده، اقدامات تحریک‌آمیز هسته‌ای را متوقف کند و به دیپلماسی بازگردد.

■ گروسی، سیاسی‌تر از سیاسی!

گروسی پس از دیدار با مقامات امریکایی، روز پرکاری در واشنگتن داشت. او در گفت‌وگو با روزنامه انگلیسی «فایننشال تایمز» گفت نیاز فوری دارد با «حسین امیرعبداللهیان» وزیر خارجه ایران درباره پیشنهادات به منظور تقویت برنامه نظارت «شکننده» این نهاد دیدار و گفت‌وگو کند؛ موضعی که بعد از سفر او به امریکا، دارای تعبیر و تفسیری متفاوت است. گروسی گفت: «من هنوز نتوانسته‌ام با وزیر خارجه [جدید] ایران صحبت کنم. باید در سطح سیاسی این تماس را داشته باشم. این امر ضروری است.» گروسی در حالی بر ملاقات با امیرعبداللهیان اصرار می‌کند که او به عنوان مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مسئولیتی فنی را برعهده دارد، اما او به صراحت خواستار انجام یک دیدار در سطح سیاسی شده است.

گروسی در واشنگتن همچنین در جمع خبرنگاران گفت پیش‌بینی می‌کند به زودی زمان سفرش به تهران مشخص شود و افزود انتظار دارد قبل از نشست شورای حکام آژانس در ماه نوامبر به تهران برود. او سپس گفت: «آژانس اتمی توانسته دوربین‌ها را در همه سایت‌ها در ایران به جز مجتمع تسا کرج سرویس کند.» اظهارات گروسی در خصوص مجتمع تسا در حالی است که پیش‌تر، نماینده ایران در آژانس بین‌المللی انرژی اتمی گزارش وی درباره سایت کرج را فراتر از توافقات دو طرف در بیانیه مشترک خوانده و گفته بود: «هر تصمیم ایران در خصوص تجهیزات نظارتی آژانس، صرفاً بر مبنای ملاحظات سیاسی بوده، نه حقوقی، و از این رو، آژانس نمی‌تواند و نباید حقی برای خودش در این زمینه قائل شود.»

■ باید سیاسی صحبت کنیم!

گروسی روز سه‌شنبه با بلومبرگ، رسانه معروف امریکایی هم گفت‌وگو کرد. دیدار مدیرکل آژانس بین‌المللی با مقامات سیاسی امریکا از جمله نمایندگان سنا با سؤال تعجب‌آمیز خبرنگار بلومبرگ همراه شد، زمانی که او از گروسی سؤال کرد به دعوت چه کسی به امریکا آمده و مدیرکل آژانس نیز پاسخ داد: «این بخشی از کار عادی من است که با کشورهای عضو آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در تماس و تعامل باشم. البته ایالات متحده یکی از شرکای کلیدی آژانس بین‌المللی انرژی اتمی است و البته مسائل مهمی هم وجود دارد که شاید درباره آنها بخواهیم صحبت کنیم، ایران و دیگر موضوعات که ایالات متحده درباره آنها سهم داشته باشد.» گروسی در این گفت‌وگو همچنین افزود به مانند ارتباط او با دولت ترامپ، در دولت بایدن نیز گزارش‌دهی آژانس به واشنگتن ادامه دارد. او گفت: «گزارش‌دهی کار و شغل من است. ما باید اطلاعات بدهیم، ما یک تلاش بزرگ بازرسی در همه جهان به ویژه در ایران داریم، همچنین گزارش فصلی داریم و علاوه بر این، اگر اتفاق مهمی بیفتد ما باید به دیگر کشورهای عضو آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اطلاع بدهیم تا افراد اطلاع داشته باشند و شاید کشورها بتوانند موضعی درباره آنها اتخاذ کنند.» گروسی در این گفت‌وگو بار دیگر بر جنبه‌های سیاسی پرونده هسته‌ای ایران تأکید کرد و گفت: «موضوع یک موضوع گسترده است که نه تنها ملاحظات فنی دارد بلکه همچنین موضوعات عمیق سیاسی هم وجود دارد که ما باید درباره آنها صحبت کنیم و به یک تفاهم و درک مشترک برسیم.»

او در ادامه سخنان خود حتی پا را فراتر از مسائل فنی در پرونده هسته‌ای ایران گذاشت و به صراحت درباره شرایط سیاسی و دولت ایران صحبت کرد و گفت: «یک دولت جدید در ایران است، دولتی که برخاسته از گروهی است که اظهارنظرات بسیار سرسختانه‌ای درباره برنامه هسته‌ای ایران و همکاری با سازمان‌های بین‌المللی از قبیل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی دارد و در نتیجه ما باید با هم سازگار شویم، اما من هنوز از این فرصت برخوردار نشده‌ام.»

اظهارات گروسی به عنوان مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درباره جوانب سیاسی پرونده هسته‌ای ایران در حالی است که اساسنامه آژانس فاقد اشاره به بررسی مسائل سیاسی در پرونده‌های فنی و هسته‌ای است و آژانس یک سازمان بی‌طرف در زیرمجموعه سازمان ملل تعریف شده است.

■ تلاش واشنگتن برای تشدید فشار بر ایران

اظهارات مدیرکل آژانس بین‌المللی در واشنگتن درباره جوانب سیاسی پرونده هسته‌ای ایران در آستانه آمادگی طرف‌های برجام برای از سرگیری مذاکرات احیای توافق هسته‌ای صورت گرفته است. در چند روز گذشته که طرف‌های مختلف برجام آمادگی خود را برای از سرگیری مذاکرات وین اعلام کرده‌اند، در امریکا تلاش‌ها برای فشار بیشتر بر ایران و کسب امتیازات بیشتر در مذاکرات تشدید شده است. «نیکی هیلی» نماینده پیشین امریکا در سازمان ملل متحد در یادداشتی در روزنامه «واشنگتن‌پست» نوشت: «اگر دولت بایدن در مقابله با صادرات نفت ایران به چین کوتاهی کند، کنگره باید وارد عمل شود تا مانع پیروزی تهران و پکن شود.» هیلی می‌افزاید، هر بشکه نفتی که چین از ایران می‌خرد، نقض تحریم‌های ایالات متحده محسوب می‌شود. دولت بایدن نباید اجازه این «سرکشی گستاخانه» را بدهد.

چین یکی از خریداران عمده نفت ایران است و حال به نظر می‌رسد که امریکایی‌ها تلاش دارند فشار بر ایران را از طریق قطع یا حداقل کاهش مراودات نفتی پکن با تهران دنبال کنند. این فشارها به‌ویژه از آنجا تشدید خواهد شد که به گفته کارشناسان، سه ماه بیشتر تا پایان مهلت استفاده پالایشگاه‌های مستقل چین از سهمیه واردات‌شان باقی نمانده است و این پالایشگاه‌ها احتمالاً خرید نفت خام از ایران و روسیه را شدت می‌دهند تا بتوانند از تمام سهمیه خود استفاده کنند.

سیاست تحریمی امریکا علیه ایران نیز تاکنون نتوانسته اهداف مورد نظر واشنگتن را برآورده سازد و شاید رهبران کاخ سفید به دنبال راه‌های دیگری جهت فشار بر ایران از جمله فشار بر روابط دیگر کشورها با ایران باشند. روز سه‌شنبه روزنامه «وال استریت ژورنال» گزارش داد مقام‌های وزارت خزانه‌داری امریکا بعد از ۹ ماه بررسی در سیاست‌های تحریمی گفته‌اند که تحریم کماکان جزو اهرم‌های اساسی سیاستگذاری امریکا خواهد بود، اما لازم است استفاده از آن استانداردسازی شود.

در ادامه فشار بر روابط دیگر کشورها با ایران، «رابرت مالی»، نماینده ویژه امریکا در امور ایران در حال سپری کردن دیدارهای منطقه‌ای خود با مقامات کشورهای عربی است. مالی پیش از سفرش به منطقه در پیامی توئیتری در خصوص اهداف سفر خود به سه کشور امارات، قطر و عربستان سعودی، نوشت: «من منتظر سفرم به امارات، قطر و عربستان سعودی از ۱۵ تا ۲۱ اکتبر (۲۳ تا ۲۹ مهر) هستم تا به بررسی موضوعات منطقه‌ای و تلاش‌مان برای مذاکره درباره بازگشت دوجانبه به برجام بپردازیم.» وزارت خارجه عربستان سعودی هم روز سه‌شنبه از دیدار و گفت‌وگوی رابرت مالی با وزیر مشاور در امور خارجه عربستان سعودی در خصوص تحولات منطقه خبر داد. این دیدار در شرایطی صورت گرفته که طی چند ماه گذشته مقامات ایرانی و عربستانی برای بهبود روابط دوجانبه گام‌هایی را برداشته‌اند و مقامات سعودی نیز چشم‌انداز بهبود روابط با ایران را روبه جلو دانسته‌اند. فشار امریکا بر روابط دیگر کشورها با ایران نیز یکی دیگر از ابزارهای واشنگتن پس از بی‌نتیجه بودن سیاست‌های تحریمی به شمار می‌رود و این فشارها همراه با برخی موضع‌گیری‌های سیاسی مدیرکل آژانس بین‌المللی صورت می‌گیرد که در مجموع با هدف امتیازگیری بیشتر از ایران در آستانه از سرگیری احتمالی مذاکرات برجامی در وین است.

گزارش ۲

دامنه اعتصاب نامحدود به بیش از ۲۵۰ نفر گسترش یافت

رژیم صهیونیستی در زندان اسرای فلسطینی

حالا دیگر بیش از یک هفته است که ۲۵۰ اسیر فلسطینی در زندان‌های رژیم صهیونیستی در اعتراض به آزار و اذیت اسرا، دست به اعتصاب نامحدود زده‌اند. وضع جسمی شماری از این اسرا که از خوردن غذا و آب امتناع می‌کنند، وخیم شده و زندانبانان مجبور شده‌اند آنها را به بیمارستان منتقل کنند. جهاد اسلامی هشدار داده که اگر رژیم اشغالگر شرایط زندان‌ها را بهبود ندهد، تنش‌ها به میدان کشیده خواهد شد.

از دیروز که اعتصاب اسرای دربند رژیم صهیونیستی وارد روز هفتم شده، دبیرکل و اعضای هیئت عالی رهبری اسرای جنبش جهاد اسلامی فلسطین که در زندان النقب در سلول انفرادی به سر می‌برند نیز به اعتصاب غذا پیوسته‌اند. این اعتصاب‌ها از هفته قبل در اعتراض به شرایط بد زندان‌ها، گسترش یافته و آمار اعتصاب‌کنندگان، از ۱۵۰ نفر به ۲۵۰ نفر رسیده است. روز یک‌شنبه گذشته اعلام شد که سه اسیر زن فلسطینی به اعتصاب‌کنندگان پیوسته‌اند. اصل اعتصاب‌ها به فرار شش اسیر فلسطینی از زندان جلبوع برمی‌گردد که هرچند که اسرائیلی‌ها هر شش نفر را مجدداً به زندان برگرداندند، ولی با تشدید سختگیری در زندان‌ها، یک سیاست تنبیه عمومی اسرای فلسطینی را شروع کرده‌اند.

بعضی از اسرای فلسطینی بیشتر از یک هفته است که اعتصاب غذا را شروع کرده‌اند. مقداد القواسمی، اسیر فلسطینی از حدود ۱۰۰ روز قبل، در اعتراض به تصمیم دادگاه رژیم صهیونیستی برای بازداشت موقتش دست به اعتصاب زده که با پیوستن شمار بیشتری از اسرا، دامنه اعتصاب او به دیگر فلسطینیان هم کشیده شده است. «علاء الاعرج» یک اسیر فلسطینی دیگر که از ۷۳ روز پیش اعتصاب غذا کرده بود، در پی وخامت حالش، به تازگی از زندان الرمله به بیمارستان منتقل شد. دیروز هم اعلام شد که «محمد العامودی» و «حسنی عیسی»، دو نفر دیگر از زندانیان که دامنه اعتصاب خود را گسترش داده و علاوه بر غذا، از نوشیدن آب هم امتناع می‌کنند، وضعیت جسمانی‌شان وخیم شده و مسئولان زندان مجبور شده‌اند آنها را به درمانگاه زندان منتقل کنند. همچنین حال محمد مرداوی، دیگر اسیر فلسطینی به دلیل اعتصاب غذای مستمر، وخامت یافت و به دلیل امتناع از خوردن غذا و دارو دچار یک بیماری مزمن ریوی شده است. «کاید الفسفوس»، اسیر فلسطینی اعتصاب غذا کرده وضعیت جسمانی بسیار بدی دارد. برادر «کاید» از نهادهای حقوقی و مؤسسه‌های اسرا خواست در موضوع ورود کرده و با صدای بلند مانع اقدامات رژیم اشغالگر شوند. طی روزهای اخیر منابع فلسطینی هشدار بودند در صورتی که سازمان زندان‌های صهیونیستی با خواسته‌های اسرا موافقت نکند، طی روزهای آینده شمار بیشتری از اسرا دست به اعتصاب غذا خواهند زد.

«داوود شهاب»، مسئول رسانه‌ای جنبش جهاد اسلامی فلسطین پیش‌بینی کرده که با گسترش اعتصاب‌ها، اداره زندان‌های رژیم اسرائیل مجبور خواهد شد رفته رفته از خشونت و سختگیری‌های خود کم کند. با این حال، «عبداللطیف القانوع» سخنگوی جنبش مقاومت اسلامی حماس گفته که مسئله آزادی اسرای فلسطینی در رأس اولویت‌های حماس خواهد بود و این جنبش از همه ابزارها برای آزادی زندانیان استفاده خواهد کرد. جنبش جهاد اسلامی در کرانه باختری روز سه‌شنبه از آغاز برخی فعالیت‌ها در این هفته با هدف پشتیبانی از اسرای زندان‌های رژیم صهیونیستی خبر داد. احسان عطایا، نماینده جنبش جهاد اسلامی فلسطین در لبنان خاطرنشان کرد، اعتصاب غذای اسرای فلسطینی داخل زندان‌های رژیم صهیونیستی اقدامی برای بسیج ملت و مقاومت فلسطین در تلاش برای آزادی و خلاص کردن آنها از شر بربریت صهیونیستی از طریق شعله‌ور ساختن انتفاضه‌ای جدید است. وی تأکید کرد مقاومت برای ورود به نبردی جدید با اشغالگران در حمایت از اسیران آمادگی کامل دارد همان طور که در دفاع از مسجدالاقصی وارد نبرد شمشیر قدس شد. زیاد النخاله، دبیرکل جهاد اسلامی فلسطین هم تأکید کرد که نبرد اسیران امروز نبرد گروه‌های مقاومت و نبرد کل ملت فلسطین است و هشدار داد: «جنبش جهاد اسلامی در کنار اسیران قرار دارد و آماده وارد شدن به جنگ به خاطر آنها و برای دفاع از آنهاست.»

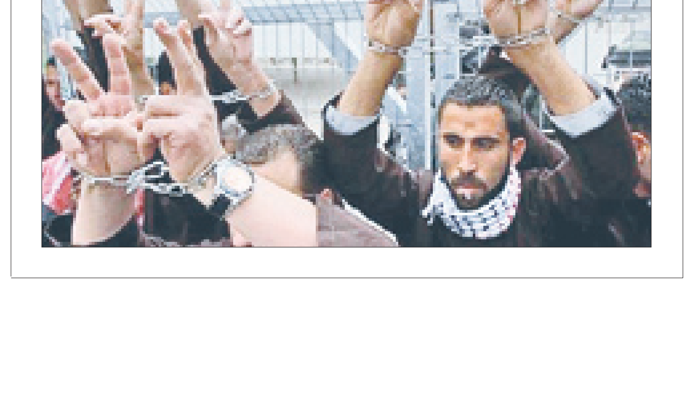

یادداشت

هادی محمدی

چیزهایی که باید به «گروسی» تفهیم شود

محتوای برجام و توافق هسته‌ای که اشکالات زیادی داشت، حاصل غفلت و شاخص‌های غربزدگی و نفوذی‌های هدایت شده بود و از همان ابتدا دست برتر را به امریکا و غرب می‌داد تا ضمن مسیرسازی برای صفر کردن توان هسته‌ای ایران، یک فضا و مکانیزم یکطرفه بر اجرای مفاد این توافق حاکم باشد و ابزارهای فشار امریکا و غرب در مسیری موازی، قابل بازتولید باشند. یکی از اشکالات این بود که آژانس بین‌المللی هسته‌ای در جایگاه ناظر و بازرس منصوب شده و با تکیه بر پروتکل الحاقی و بقیه ظرفیت‌هایی که در توافق برجام به آژانس واگذار شده بود، به دیده‌بان اطلاعاتی و بدون هزینه امریکا و غرب تبدیل شود ولی هیچ‌گاه، مکانیزمی برای نظارت و ارزیابی از اجرای تعهدات امریکا و اروپا در متن توافق درنظر گرفته نشد، تا از آنها بازخواست شود.

با اجرای قانون مجلس ایران از ابتدای سال جاری و کاهش برخی الزام‌ها و تعهدات ایران در توافق هسته‌ای، مکانیزم‌های دیده‌بانی و جاسوسی غربی‌ها به شدت آسیب دیده و آژانس و دبیرکل جدید در تقلای کسب مجدد همان امتیازهای مشکوک اولیه هستند. مسئله این است که امریکا فکر می‌کرد با خروج یکطرفه از برجام، مسیری گسترده‌تر برای فشار حداکثری علیه ایران خواهد داشت و ایران نه‌تنها، ابزار و قابلیت‌های خود را از دست می‌دهد، بلکه با مطالبات جدید و فرابرجامی و تحت فشارهای وسیع تحریمی، مجبور خواهد شد دور جدیدی از عقب‌نشینی و امتیازدهی را تجربه کند. این بازی غربی با همه خسارت‌هایی که به ایران وارد شد، بی‌نتیجه و با اجرای قانون مجلس ایران، معکوس گردید و به تعبیر کارشناسان امریکایی، اکنون امریکا زیر فشار حداکثری ایران است و مجبور است هرچه زودتر به برجام برگردد.

رؤیاهای موشکی و منطقه‌ای امریکا و غرب در مذاکرات جدید تعبیر نشده و آنها اولویت خود را در مهار جدید هسته‌ای قرار داده‌اند ولی از آنجا که برای کسب آن باید امتیاز بدهند، گروسی را مأمور چانه‌زنی قرار داده‌اند تا اشراف اطلاعاتی بر برنامه هسته‌ای ایران را تا حد ممکن احیا کنند. گروسی در موضع اخیر خود ناشیانه اظهارنظر کرده و پا را از NPT فراتر گذاشته و حتی موضوعات سیاسی برای مذاکره با وزیر خارجه ایران و شاید رئیس‌جمهور جدید ایران را درخواست کرده است.

باید به گروسی تفهیم شود که اجرای داوطلبانه پروتکل الحاقی به تاریخ پیوسته و آژانس و گروسی به جز تعهدات خود برای کمک به برنامه هسته‌ای مسالمت‌آمیز ایران، اختیار و مأموریتی بالاتر از NPT ندارند و با ورود به بحث‌های سیاسی با ایران، ماهیت خود و آژانس را که جز مباحث فنی و در چارچوب NPT وظیفه‌ای ندارد، زیر سؤال نبرند.

اگر دنیس راس، بایدن را تشویق می‌کند تا ایران را بترساند، حتماً فراموش کرده که تیم مذاکراتی جدید در تهران، دلباختگان قبلی نبوده و بیش از هر چیز باید رژیم صهیونیستی و بقایای فرسوده و پرآسیب، نیروها و پایگاه‌های امریکا و متحدان آنها باید نگران باشند و بترسند و ادبیات غیرقانونی و سخیف خود را متوقف کرده و از سوی مجامع بین‌المللی مورد سرزنش قرار گیرند. حضور گروسی در تهران و درخواست سفر جدید و دیدار با مقامات سیاسی در حیطه وظایف و اختیارات وی نیست و حداکثر باید با دکتر اسلامی و در سقف NPT گفت‌وگو کند و آژانس بین‌المللی را سیاسی نکند و از مذاکره نیابتی از سوی امریکا با ایران دور شود. این تقسیم کار امریکا با گروسی، بی‌حاصل است و امریکا باید برای اعتمادسازی اقدام مؤثر نشان دهد.

چالش

امریکایی‌ها به ناتوانی در مقابل توانمندی نظامی چین اعتراف کردند

چین محاسبات نظامی امریکا را به هم ریخت

همه تلاش‌های امریکا برای تضعیف قدرت نظامی و اقتصادی چین به شکست منجر شده و امریکایی‌ها را به بازنگری در سیاست‌های خود در مقابل این رقیب نوظهور واداشته است. یک دیپلمات ارشد امریکایی گفت که امریکا نمی‌داند چطور در برابر پیشرفته‌ترین سیستم‌های موشکی چین دفاع کند. رسانه‌های امریکایی هم تأکید کرده‌اند که آزمایش موشک‌های مافوق صوت از سوی چین محاسبات را در این زمینه به هم زده است.

در حالی که امریکا در برنامه راهبردی خود مقابله با قدرت فزاینده چین را در اولویت سیاست خارجی خود قرار داده است، توانمندی‌های لازم برای مهار رقیب خود را در اختیار ندارد. رابرت وود، نماینده امریکا در کنفرانس خلع سلاح هسته‌ای ژنو، با ابراز نگرانی دیرینه نسبت به تکنولوژی مافوق صوت، گفت: «ما نمی‌دانیم چطور در برابر این تکنولوژی دفاع کنیم.» وی گفت: «ما شاهد آن بوده‌ایم که چین و روسیه در تلاش هستند این تکنولوژی را گسترش داده و آن را نظامی کنند، در نتیجه ما هم ناچار به واکنشی مشابه هستیم.» به گفته این مقام امریکایی، «واشنگتن نمی‌داند چطور در برابر پیشرفته‌ترین سیستم‌های موشکی روسیه و چین دفاع کند.» وود با اشاره به اینکه امریکا تاکنون قصد ایجاد درگیری بر سر موشک‌های مافوق صوت را نداشته است، گفت: «ما تا پیش از این قصد دستیابی به این فناوری را نداشتیم.» این گفته پس از آن مطرح می‌شود که طبق گزارش‌ها، چین در سال جاری میلادی، یک موشک مافوق صوت با قابلیت حمل کلاهک هسته‌ای را آزمایش کرد. دولت چین این گزارش را تکذیب کرده و گفته که این پرتاب آزمایشی، یک فضاپیما بوده است. هرچند مقامات دولت امریکا از همان ابتدای کار، جنگ لفظی علیه چین را شروع کرده بودند، اما اکنون رویکرد خود را تغییر داده‌اند. به گزارش خبرگزاری اسپوتنیک، آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه امریکا سه‌شنبه شب در سخنانی گفت: «ما از کشورها نمی‌خواهیم که بین ایالات متحده و چین یکی را انتخاب کنند، همچنین همانطور که بارها گفته‌ام، ما به دنبال محدود کردن چین یا کنترل آن نیستیم». علاوه بر مقامات واشنگتن، رسانه‌های امریکایی هم به ناتوانی کشورشان در برابر چین اذعان کرده‌اند. نشریه نشنال اینترست با اشاره به گزارش‌های اخیر درباره اقدام چین در آزمایش موشک مافوق صوت با قابلیت هسته‌ای، نوشت: «پکن محاسبات مربوط به این موشک‌ها را به هم زده است.» نشنال اینترست گزارش‌ها مبنی بر اینکه موشک مافوق صوت چین پس از دور زدن کره زمین به هدف خورده را یک «شگفتی عظیم» توصیف کرده است. روزنامه فایننشال تایمز که چند روز پیش این خبر را گزارش داده بود نوشته بود که قابلیت‌های فضایی پیشرفته چین موجب شگفتی دستگاه‌های اطلاعاتی امریکا شده است. رسانه‌های امریکا در روزهای اخیر گزارش داده‌اند در واشنگتن این احساس پدیدار شده که جنگ سردی جدید، این بار با چین آغاز شده است. جیم اینفهاف، نماینده جمهوریخواه مجلس سنای امریکا هم روز دوشنبه در سخنانی با اشاره با آزمایش موشک مافوق صوت چین گفته بود: «هدف چین از این اقدام مرعوب کردن غرب است». او گفته است: «دولت بایدن در مرور سیاست‌های هسته‌ای بایستی این تهدید را جدی بگیرد. اگر در نوسازی سلاح‌های شکست بخوریم، در مهار چین هم شکست خواهیم کرد.»

تنش‌ها بین امریکا و چین در سال‌های اخیر به شدت افزایش یافته است و دو طرف در آستانه جنگ سرد جدید قرار گرفته‌اند. چین بارها از تحرکات نظامی امریکا در نزدیکی مرزهایش انتقاد و اعلام کرده که به هر گونه اقدام نظامی امریکا علیه منافع ملی خود پاسخ کوبنده خواهد داد. به‌رغم تلاش گسترده امریکا برای تضعیف توانمندی‌های نظامی و اقتصادی چین، اما پکن پیشرفت‌های قابل توجهی در این زمینه‌ها به دست آورده است و به گزارش اطلاعات آمار جهانی، چین به زودی از امریکا سبقت خواهد گرفت.